

Αθήνα, 29-11-2018

Αριθ. Πρωτ. Γ/ΕΞ/9616/29-11-2018

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 72/2018

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τετάρτη 06.06.2018 και ώρα 10:00 π.μ. μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής, Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη Παναγιώτης Ροντογιάννης, Ευάγγελος Παπακωνσταντίνου, ως εισηγητής, και Γρηγόριος Τσόλιας, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αντώνιου Συμβώνη, Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη και Χαράλαμπου Ανθόπουλου, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Ευαγγελία Βασιλοπούλου, νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητής και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1637/28-02-2017 έγγραφο, ο Α (στο εξής «προσφεύγων») προσφεύγει στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καταγγέλλοντας ότι το Γενικό Νοσοκομείο Χ, στο οποίο εργάζεται ως βοηθός νοσηλευτής, «δημοσιοποίησε αναίτια ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα χωρίς να ερωτηθεί και να συναινέσει, ήτοι δημοσιοποίησε το ιατρικό πόρισμα πιστοποίησης της αναπηρίας του (ΚΕ.Π.Α.) στην Υπηρεσία, στο Υπουργείο Εσωτερικών αλλά και στο Υπουργείο Υγείας. Περαιτέρω, ο προσφεύγων στο ως άνω έγγραφό του προς την Αρχή, ισχυρίζεται τα εξής: «την 25-11-2016 με το με αριθ. πρωτ ... έγγραφο μου αιτήθηκα από την νοσηλευτική διεύθυνση ως προϊστάμενη αρχή να μου επιτρέψει να συνεχίσω να εργάζομαι με μειωμένο ωράριο κατά μια (1) ώρα την ημέρα κάνοντας χρήση της δικαιούμενης ειδικής μου άδειας με αποδοχές των έξι (6) εργάσιμων ημερών επιπλέον αλλά και της κανονικής μου άδειας

μετατρέποντάς τες σε ώρες για λόγους υγείας σε συνέχεια της υπ' αριθμ. πρωτ. ... προηγούμενης απόφασης της διοίκησης την οποία ωστόσο διέκοψα λόγω απουσίας μου από την υπηρεσία προκειμένου να ασκήσω τα καθήκοντα μου ως Πρόεδρος του Νομαρχιακού Τμήματος της ΑΔΕΔΥ Χ, αιτούμενος συνδικαλιστικής αδείας. Η υπηρεσία, κατά παράβαση του άρθρου 10 παρ. 3, του Συντάγματος και του άρθρου 4 του Ν.2690/1999, δεν απάντησε μέχρι και σήμερα στο υποβληθέν αίτημα μου....» και καταλήγει: «Επειδή με βάση τα ανωτέρω παραβιάστηκαν κατάφωρα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, τα οποία αφορούν την υγεία μου, σας παρακαλώ με την παρέμβαση σας όπως διακοπεί άμεσα η περαιτέρω διακίνηση και επεξεργασία αυτών. Επιπλέον όπως διερευνηθεί το συγκεκριμένο ζήτημα και όπως αποδοθούν οι αναλογούσες διοικητικές και πειθαρχικές ευθύνες». Συνημμένα προς το εν λόγω έγγραφο, ο προσφεύγων απέστειλε και πλήθος εγγράφων και αναφορών προς έτερες αρμόδιες κατά την κρίση του υπηρεσίες, καθώς και σχετικό με την υπόθεσή του πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη (με αρ. πρωτ. 225574/23319/2017).

Κατόπιν, με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1860/08.03.20187 συμπληρωματικό έγγραφο, το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας διαβιβάζει στην Αρχή, κοινοποιώντας και στον προσφεύγοντα, την προς την υπηρεσία τους αναφορά του προσφεύγοντος, συνάπτοντας τα σε αυτή σχετικά έγγραφα. Τέλος, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3840/15.05.2017 συμπληρωματικό έγγραφο, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον της Αρχής την απάντηση της Διοίκησης της 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας Ψ προς το Υπουργείο Υγείας σχετικά με την εν λόγω αναφορά του Α ως υπαλλήλου του Υπουργείου Υγείας προς τη διοίκηση αυτού.

Η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/2041/13-03-2017 έγγραφό της ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ως εξής: «Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 3 του ν. 3917/2011, η Αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια αξιολόγησης της προτεραιότητας εξέτασης των αιτήσεων, ερωτημάτων και παραπόνων με κριτήριο τη σπουδαιότητα και το γενικότερο ενδιαφέρον του θέματος. Ο μεγάλος αριθμός των υποθέσεων και η ελλιπής στελέχωση της Αρχής δεν επιτρέπουν, δυστυχώς, την άμεση ανταπόκριση στο αίτημά σας.»

Κατόπιν, με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/2208/20.03.2018 έγγραφο παροχής διευκρινήσεων, η Αρχή, προκειμένου να ασκήσει τις κατά το άρθρο 19 του ν. 2472/1997 αρμοδιότητές της, ζήτησε από το Διοικητή και τους αρμόδιους υπαλλήλους του Γενικού Νοσοκομείου Χ να αποστείλει τις απόψεις του Νοσοκομείου επί των καταγγελλομένων, βάσει του συνημμένου αντίγραφου της υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1637/28.02.2017 προσφυγής του Α. Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου, το Γενικό Νοσοκομείο Χ, δια της Προϊσταμένης του τμήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, με το υπ' αρ. πρωτ. ...

(ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/2563/30.03.2018) απέστειλε τις απόψεις του σχετικά με την εν λόγω καταγγελία προς την Αρχή, καθώς και τα έγγραφα που είχε καταθέσει ενώπιον του ο προσφεύγων σχετικά με τη χορήγηση ειδικής άδειας σε αυτόν.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά από τη συζήτηση της υποθέσεως και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, οι διατάξεις των άρθρων 2 στοιχ. β΄, 4 παρ. 1 και 7 παρ. 2 στοιχ. α΄ του ν. 2472/1997 καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων που αφορούν στην υγεία. Οι διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 3 και 13 παρ. 3 στοιχ. β΄ του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) προβλέπουν την κατ' εξαίρεση χορήγηση ιατρικών πιστοποιητικών σε τρίτο πρόσωπο, εφόσον η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου ή προβλεπόμενου από το νόμο συμφέροντος τρίτου, ή εφόσον το υποκείμενο έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και τις προϋποθέσεις άρσης του ιατρικού απορρήτου. Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

2. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι παραβιάστηκαν ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα και συγκεκριμένα υγείας με την αναίτια αλλά και χωρίς ενημέρωση και συναίνεσή του δημοσιοποίηση στην Υπηρεσία του Γ.Ν. Χ, στο Υπουργείο Εσωτερικών αλλά και στο Υπουργείο Υγείας ιατρικού πορίσματος πιστοποίησης της αναπηρίας του (ΚΕ.Π.Α.). Και ζητεί από την Αρχή όπως, με την παρέμβαση της, διακοπεί άμεσα η περαιτέρω διακίνηση και επεξεργασία των ως άνω ευαίσθητων προσωπικών του δεδομένων και όπως διερευνηθεί το συγκεκριμένο ζήτημα και αποδοθούν οι αναλογούσες διοικητικές και πειθαρχικές ευθύνες».

3. Το Γενικό Νοσοκομείο Χ με το από 30.03.2018 έγγραφό του και τα σε αυτό συνημμένα (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/263/30.03.2018), απάντησε στο υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ/Γ/ΕΞ/2208/20.03.2018 έγγραφο υποβολής απόψεων ενώπιον της Αρχής σχετικά με την ως άνω προσφυγή και τους λόγους για την από μέρους τους κοινοποίηση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος τα εξής: «Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 50

N. 3528/2007 ``υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος άδεια με αποδοχές έξι (6) εργάσιμων ημερών επιπλέον της κανονικής τους άδειας``. Αιτία θέσπισης των διατάξεων του άρθρου 50 N. 3528/2007, όπως προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του νόμου, υπήρξε η επιθυμία του νομοθέτη, όπως και υπό τις προηγούμενες μορφές του υπαλληλικού κώδικα (N. 2683/99), να παρέχει διευκολύνσεις σε υπαλλήλους που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας. Με δεδομένη την αδυναμία καταγραφής στη σχετική διάταξη όλων των νόσων και όλων των περιπτώσεων υπαλλήλων με νοσήματα που χρήζουν εξυπηρετήσεων, υπήρξε πολλές φορές η ανάγκη έκδοσης εγκυκλίων οδηγιών, όπως για παράδειγμα η οδηγία του Υπουργείου Εσωτερικών με αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/712/7-11-2013, σχετικά με τους υπαλλήλους που δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές έως 22 εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Επίσης, αντίστοιχα στο παρελθόν, προκειμένου να λυθεί το κοινωνικό πρόβλημα που απασχολεί μια ιδιαίτερα ευαίσθητη ομάδα υπαλλήλων, προκλήθηκε η αριθμ. 19/2003 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας καθώς και από τον Υπουργό Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με βάση τη γνωμοδότηση αυτή η ειδική άδεια θα πρέπει να χορηγείται στους δικαιούχους μετά από γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής με την οποία θα πιστοποιείται αιτιολογημένα ότι η πάθηση από την οποία πάσχουν οι ίδιοι ή κάποιο τέκνο τους, χρήζει περιοδικής νοσηλείας, που πραγματοποιείται σε συγκεκριμένο δημόσιο ή ιδιωτικό νοσηλευτήριο καθώς και προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος για το οποίο απαιτείται η νοσηλεία αυτή.

Εν όψει λοιπόν όλων αυτών, με δεδομένη τη βούληση της διοικήσεως μας να εξυπηρετήσει τον αιτούντα την ειδική άδεια υπάλληλο, αλλά και με δεδομένη τη μη ρητή νομοθετική πρόβλεψη για ικανοποίηση του αιτήματός του, απευθυνθήκαμε αρμοδίως στο Υπουργείο Εσωτερικών με συγκεκριμένο ερώτημα. Η μνεία της πάθησής του αιτούντος απέβλεπε αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση του υπαλλήλου για αποτελεσματική αντιμετώπιση της νόσου του, γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει αιτιολογία σχετικής ερμηνευτικής εγκυκλίου για αποδοχή του αιτήματος. Να επισημανθεί ότι ανάλογη αιτιολογία δεν περιλάμβανε το με αρ. πρωτ. ... (συνημμένο 3) προγενέστερο έγγραφο της διοίκησης του νοσοκομείου που είχε κάνει δεκτό όμοιο αίτημα του υπαλλήλου, οπότε δεν θα αποτελούσε νόμιμη αιτιολογία η επίκληση του σκεπτικού της.

Είναι προφανές ότι δε θα μπορούσε να υποκρύπτεται από πλευράς διοικήσεως οποιαδήποτε άλλη σκοπιμότητα, που να απέβλεπε στην προσβολή της προσωπικότητάς του, όπως αβασίμως υποστηρίζει στην αναφορά του ο υπάλληλος, εμφανώς επηρεασμένος από την απόρριψη του αιτήματος για τη χορήγηση της άδειας.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση, η αναγραφή σε έγγραφο του νοσοκομείου, απευθυνόμενο στο αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών, της πληροφορίας για την κατάσταση της υγείας του υπαλλήλου, συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 2 στοιχ. β' και δ' του ν. 2472/1997, που συνδεόταν άμεσα με τη δημοσιοϋπαλληλική σχέση του ήδη καταγγέλλοντος υπαλλήλου και το αίτημά του για χορήγηση ειδικής άδειας για λόγους υγείας.

Η αποκάλυψη της κατάστασης της υγείας του υπαλλήλου ήταν απαραίτητη για να εκτιμηθεί ο λόγος χορήγησης της αιτηθείσας διευκόλυνσής του, οπότε δεν παραβιάστηκε η αρχή της αναλογικότητας του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997, καθώς και η υποχρέωση του απορρήτου της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 2472/1997 (βλ. σχετικό σκεπτικό της 28/2012 απόφασης ΑΠΔΧ).

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, η άποψη της διοικήσεώς μας στα ερωτήματα που θέσατε είναι ότι: 1) δεν υπήρξε ανεπίτρεπτη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων υπαλλήλου, 2) η αναφορά της ασθένειας ήταν αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού, διότι δεν αρκούσε απλή επίκληση ποσοστού αναπηρίας, 3) κρίθηκε μη αναγκαία η έγκριση του υπαλλήλου, δεδομένου ότι η ενέργεια απέβλεπε σε δικό του όφελος και 4) έχει επιληφθεί του ζητήματος η προϊσταμένη μας αρχή, η οποία έκρινε μη επιλήψιμη την επεξεργασία δεδομένων του υπαλλήλου Α.

Η διοίκησή μας τελεί με την πεποίθηση ότι ενήργησε στα πλαίσια άσκησης νομίμων καθηκόντων της και είναι στη διάθεσή σας για κάθε άλλη διευκρίνιση.»

4. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω, η Αρχή επισημαίνει ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2472/1997, που εφαρμοζόταν κατά τη χρονική περίοδο της κρινόμενης επεξεργασίας, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται υπό ορισμένες περιοριστικά και εναλλακτικά αναφερόμενες προϋποθέσεις η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, ύστερα από άδεια της Αρχής.

Επιπρόσθετα, στην προκειμένη περίπτωση, όπως αποδείχθηκε από τους εκατέρωθεν επικαλούμενους ισχυρισμούς το Γενικό Νοσοκομείο Χ κοινολόγησε στο Υπουργείο Εσωτερικών και εκείνο στο Υπουργείο Υγείας, επικαλούμενο αρμοδιότητα του δεύτερου ως εποπτεύοντος Υπουργείου του Νοσοκομείου, το ιατρικό πόρισμα πιστοποίησης της αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του Α, ήτοι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα κατ' άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997, χωρίς ενημέρωσή του, όπως απαιτείται από τη διάταξη του άρθρου 11 ν.

2472/1997 και χωρίς συγκατάθεση του υποκειμένου και σχετική άδεια της Αρχής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 2472/1997.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 στ. β' του ν. 2472/1997 «τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας (σ.σ. από τον υπεύθυνο επεξεργασίας κατ' άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2472/1997, και εν προκειμένω από το Γενικό Νοσοκομείο Χ, κατ' άρθρο 2 στοιχ. ζ' του ίδιου νόμου) πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση, το Γενικό Νοσοκομείο Χ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, αποστέλλοντας το σχετικό έγγραφο, χωρίς να διαγράψει το όνομα του υπαλλήλου στον οποίο αναφερόταν (υποκειμένου των δεδομένων), ώστε να μην είναι δυνατή η ταυτοποίηση αυτού από το αρμόδιο για γνωμοδότηση επί της χορήγηση ή μη ειδικής άδειας Υπουργείο και ταυτόχρονα να ικανοποιείται ο επικαλούμενος από το Νοσοκομείο σκοπός της ικανοποίησης ή μη του αιτήματος του υποκειμένου, παραβίασε και την αρχή της αναλογικότητας της επεξεργασίας των δεδομένων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, κρίνοντας τη βαρύτητα των τελεσθέντων παραβιάσεων των αναφερόμενων στο σκεπτικό διατάξεων του ν. 2472/1997, καθώς και την αρμοδιότητα και τα καθήκοντα του καθ' ου, απευθύνει αυστηρή σύσταση στο Γενικό Νοσοκομείο Χ όπως διακόψει τυχόν περαιτέρω επεξεργασία των ως άνω αναφερόμενων ευαίσθητων δεδομένων του Α και όπως εφαρμόζει με τη δέουσα επιμέλεια τις εθνικές και ευρωπαϊκές διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου